

Ivo Victoria over het onlineverhaal 'Fakeboek'

ALS FACEBOOK NU ECHT EEN BOEK WAS

Onze levens zijn onherkenbaar veranderd sinds de opkomst van de sociale media. We staan voortdurend met elkaar in contact via Twitter, Facebook, Whatsapp of één van de vele andere onlineplatforms. Of je nu sporadisch een berichtje het wereldwijde web instuurt of je hele leven online documenteert: iedereen is op één of andere manier betrokken bij deze digitale revolutie. Fakeboek, een sociaal medium voor onlinefictie, speelt daar behendig op in.

Door Julie Putseys
Foto Devon de Koning

Fakeboek lijkt op het eerste gezicht niets meer dan een vereenvoudigde versie van Facebook. Maar er is een belangrijk verschil: het verhaal op Fakeboek is volledig fictief. Het zoomt in op de gebeurtenissen van drie figuren die op het eerste gezicht weinig met elkaar te maken hebben: Els Aertbeliën, Jan De Greef en Vincente-Schilacci. Els is een jonge, Brusselse vrouw met een liefde voor cultuur, Jan een Antwerpse ambtenaar met een kleiner hartje dan hij doet uitschijnen, en Vincente een diepzinnige, Italiaanse kapitein. Door een samenloop van omstandigheden raken de levens van de drie personages met elkaar verstrengeld.

Maar Fakeboek, een project van Creatief Schrijven, omvat meer dan alleen een verhaal. Het is ook een interactieve website. Je kan een profiel aanmaken en commentaar geven op de verschillende berichten. Meer nog, je kan er ook voor kiezen om zelf mee te schrijven. Het is dan ook de bedoeling om met Fakeboek meer mensen aan het schrijven te zetten. "Het is een ontvankelijke manier om te beginnen schrijven", licht projectleider Hilke Ros van Creatief Schrijven toe. "We willen ons richten tot de *digital natives*".

Ivo Victoria en Carmien Michels schreven het verhaal dat momenteel online staat. Beide schrijvers zijn niet aan hun debuut toe. Carmien Michels is een jonge, Leuvense woordkunstenaar die in 2013 haar eerste roman, *We zijn water*, publiceerde. Ivo Victoria groeide op in Antwerpen en is momenteel werkzaam in Amsterdam. Zijn gerenommeerde romans zijn allesbehalve hapsnapklare kost. Met *Dieven van Vuur* (2014) gooide hij hoge ogen en bereikte hij de longlist van de Libris Literatuurprijs, eerder al stond hij op de shortlist met *Gelukkig zijn we machteloos* (2011). "Ik wil de lezers tot

aandacht dwingen. Ik wil ze niet alleen vermaken, maar ook aan het denken zetten", verklaart hij. Hiertoe biedt Fakeboek een ideaal medium. De lezer moet namelijk actief het verhaal ontrafelen door te klikken op de vele statussen, privéberichten en profielen. Ivo Victoria is enthousiast over het project.

Hoe viel dat mee, een verhaal schrijven dat grotendeels uit statusupdates bestaat?

"Sociale media hebben me altijd al geboeid. Toen Creatief Schrijven me vroeg als hoofdschrijver voor het project, was ik heel geïnteresseerd. Daarna heb ik Carmien Michels erbij gevraagd als tweede schrijver. We begonnen met een beetje op Twitter te experimenteren. Zo hebben we fakeprofielen aangemaakt en zijn we gaan kijken aan wat de Fakeboekwebsite zou moeten voldoen. Ondertussen zette ik de grote lijnen van het verhaal uit.

Carmien en ik hebben de zijpersonages onder elkaar verdeeld. We beslisten dat Carmiende vriendinnen van Els Aertbeliën zou uitwerken, en ik de vrienden van Jan De Greef."

Hoe werkt het interactieve deel op de website precies?

"Je kan als lezer bij elke *post* feedback geven door op het plusje rechtsboven te klikken. Lezers kunnen zo suggesties doen voor het verdere verloop van het verhaal. We schreven telkens maar een week op voorhand, om rekening te houden met de eventuele inbreng van onze lezers. Ons verhaal is nu afgelopen, maar voor het verdere verloop van Fakeboek gaan we aan de slag met een aantal beginnende schrijvers."

Gaan ze dan verder werken op jullie verhaal of komen er nieuwe verhalen?

"Dat weten we nog niet helemaal. Misschien gaan sommigen wel verder met de personages uit ons verhaal. Er zullen zeker ook nieuwe verhalen komen met nieuwe personages. Ik kan me inbeelden dat er op termijn een verhalennetwerk zal ontstaan. Dat het ene verhaal verder bouwt op het andere. Dat zou het mooiste zijn, denk ik. Er zal waarschijnlijk een soort van moderatie komen die een beetje in de gaten houdt dat het consequent blijft."

Zie je Fakeboek als een nuttig tool voor beginnende schrijvers?

"Zeer nuttig, want het is een goede manier om aan je personages te werken. Die kunnen zich namelijk alleen maar in statusupdates uiten. Aan de ene kant heb je het innerlijk van een persoon – wat denkt die? wat voelt die? wat maakt die allemaal mee? Aan de andere kant heb je zijn publiek profiel dat vaak weinig te maken heeft met zijn innerlijk.

Je moet dus de hele tijd nadenken over wat er in de realiteit gebeurt en hoe zich dat uit in een statusupdate. Je kan niet gewoon letterlijk schrijven wat er zich voltrekt. Bijvoorbeeld, wanneer het personage een tandartsafpraak heeft kan je niet doodleuk schrijven: "Ik ben bij de tandarts". Maar je zou wel een foto van een wachtkamer kunnen posten en via *comments* op de foto verdere details meegeven."

Ben je een grote fan en intensief gebruiker van de sociale media?

"Ik ben er vanaf het begin veel mee bezig geweest. Ik heb er ook veel profijt uit gehaald. Ik ben beginnen schrijven als blogger. Via Twitter en Facebook heb ik voor een deel mijn publiek gevonden. Maar ik kan ook heel moe worden van de overdaad aan meningen op sociale media. Daarom filter ik nogal streng wat ik te zien krijg. Eigenlijk gebruik ik het nu

vooral als informatiebron. Om artikels te lezen, filmpjes te kijken, op dingen te worden gewezen..."

Ivo Victoria:
"Via Twitter en Facebook heb ik voor een deel mijn publiek gevonden."

Zijn de personages uit Fakeboek gebaseerd op jouw Facebook- of Twitter-kennissen?

"Wel de manier waarop ze statusupdates schrijven. Ik

vind het soms wel grappig om profielen te bekijken. Af en toe zie je mensen heel gekke dingen posten, heel open en

Ivo Victoria:
"Ik kan me inbeelden dat er op termijn een verhalennetwerk zal ontstaan."

bijna gênante bekentenissen. Anderen zijn dan weer subtiel en cryptisch. Els Aertbeliën, bijvoorbeeld, die met liedjes, citaten, en gedichten werkt. Je hebt ook mensen die altijd het tegengestelde zeggen van wat ze eigenlijk bedoelen. Dat hebben we met de statussen van Jan De Greef uitgeprobeerd. Anderen hebben dan weer geen idee van wat ze aan het doen zijn. Zo kwam ik toevallig iemand op Twitter tegen; hij had ongeveer vijftientig volgers en was de hele tijd beleggingstips aan het tweeten. Die stonden dan ook nog eens vol spellingsfouten. Het was alsof hij in het ijlde aan het tweeten was, volledig in zijn eigen wereldje. Dat heb ik toegepast op Peter Mertens, één van de zijpersonages.

We spelen allemaal een bepaalde rol op de sociale media. En we zijn ons daar ook heel erg van bewust. Het grappige aan Fakeboek is dat je te maken hebt met personages die weten dat ze iets op een sociaal medium zetten. Jij, als schrijver, creëert een personage dat op zijn beurt zijn eigen personage creëert."

Misschien heb je jezelf wel in het verhaal geschreven?

"Neen, er zit weinig van mezelf in. Ik ben ook een Antwerp-supporter, zoals Jan de Greef. Maar daar stopt het dan."

Denk je dat het klassieke boek gaat verdwijnen in de toekomst? Dat de lezer van morgen niet meer genoeg zal hebben aan 'gewoon' lezen?

"Dat is een moeilijke vraag. Momenteel groeit er een generatie op die niets anders gekend heeft dan voortdurend met elkaar in contact staan via sociale media. Die mensen zullen ongetwijfeld op een andere manier lezen. Je ziet op het internet al een aantal interessante projecten ontstaan. Sidney Vollmer uit Nederland, bijvoorbeeld, is nu bezig aan een E-book dat je vanuit zes standpunten kan lezen. Je kiest hoe de puzzel in elkaar valt door zelf de volgorde van de standpunten te bepalen. Je hebt ook romanschrijvers die de vorm van PowerPointpresentaties of statusupdates in hun romans verwerken.

Er zijn dus wel een aantal interessante experimenten gaande. Of die nu het boek gaan vervangen, dat verwacht ik niet zo snel. Het is wel zeker zo dat de manier waarop we verhalen vertellen verandert onder invloed van sociale media."

Volg het verhaal en schrijf mee via www.fakeboek.be